

การออกแบบโครงการที่มีประสิทธิภาพ: คำถามกำหนดกรอบการเรียนรู้ การฝึกตั้งคำถามที่มีประสิทธิภาพ

กลวิธีในการดึงผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วม

การใช้คำถามสร้างพลังคิดและคำถามประจำหน่วยเพื่อยกระดับการเรียนรู้และทักษะการคิดขั้นสูงเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพ

แต่ก็ต้องใช้มากกว่าคำถามดีดีแค่ไม่กี่คำถามที่จะสามารถถ่ายโอนการเรียนรู้ได้อย่างแท้จริงและช่วยผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ได้

Jackie Walsh และ Beth Sattes (2005), ผู้แต่ง Quality Questioning: Research-Based Practice to Engage Every Learner, กล่าวว่าวิธีการตั้งคำถามเป็นเพียงขั้นแรกปฏิรูปการเรียนรู้ในชั้นเรียนเท่านั้น

แต่หากเราต้องการให้นักเรียนทุกคนร่วมตอบคำถาม

ก็จำเป็นต้องบอกเกี่ยวกับลักษณะของคำถามแก่นักเรียนและใช้มิติของชั้นเรียนในการสนับสนุนการใช้คำถามนั้น

ขั้นตอนในการเปลี่ยนแปลงชั้นเรียนนั้น ต้องทำให้นักเรียนปลดความกังวล รู้สึกสบายที่จะถามและตอบ ทุกคนต้องเข้าใจว่าไม่มีคำถามใดเป็นคำถามที่ไม่ดี และต้องให้เวลากับนักเรียนในการตั้งคำถามถามคำถามและตอบคำถามนั้นๆ

จากนั้น มอบหมายโครงการที่นักเรียนต้องพยายามตอบคำถามเกี่ยวกับ “แนวคิดหลัก” และให้ข้อมูลรองรับ บอกนักเรียนถึงสถานการณ์จำลองที่เกิดซึ่งจะต้องหาทางแก้ปัญหาที่ตนเอง แรกๆ

นักเรียนจะยังไม่คุ้นเคยกับคำถามปลายเปิด อาจยังต้องการการชี้แนะเพื่อให้มั่นใจว่ามีหลายคำตอบที่ถูกต้อง ให้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่เพียงพอต่อนักเรียน

นี่จะเป็นหลักประกันในความสำเร็จของโครงการและมักจะใช้ในการกำกับดูแลการทำงาน

เตือนให้นักเรียนหาเหตุผลมาสนับสนุนการตั้งสมมติฐานของตนเองด้วย

ใช้เวลาในการถามคำถาม ใช้วิธีถามกลับเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้คิดทบทวนและอธิบายถึงวิธีคิดของตนเอง

จากนั้นท้าทายด้วยคำถามที่ซับซ้อนกว่านั้น ให้ความช่วยเหลือให้นักเรียนเพื่อให้เข้าใจว่าจะตอบคำถามนั้นอย่างไร โดยอาจจะเริ่มจากคำถามที่ซับซ้อนน้อยๆ ก่อน

เมื่อนักเรียนได้เริ่มศึกษาค้นคว้าและตอบคำถามปลายเปิดด้วยข้อมูลสนับสนุน

ก็ถึงเวลาที่ครูต้องถอยออกมาและเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้ให้ความสะดวกในการเรียนการสอนแทน

สอนนักเรียนให้รู้วิธีที่จะสร้างคำถามด้วยตนเอง กระตุ้นให้นักเรียนรวบรวมความคิดจากเพื่อนๆ

มาตั้งเป็นคำถามใหม่ๆ

ในตอนท้าย ก็จะมีการประเมินผลงานนักเรียน เพื่อพิจารณาถึงประสิทธิภาพของคำถามที่ตั้ง หากนักเรียนไม่สามารถตอบคำถามสร้างพลังคิดและคำถามประจำหน่วยได้ อาจถึงเวลาที่ต้องปรับเปลี่ยนคำถามกัน จำเป็นจะต้องมีการกระตุ้นเด็กให้เกิดแนวคิดที่ชัดเจนมากขึ้นหรือไม่ หรือจำเป็นจะต้องเตรียมสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ให้มากขึ้นเพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ได้จริง หากนักเรียนยังไม่สามารถบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เป็นไปได้หรือไม่ที่จะมีการเสริมด้วยการฝึกใหม่ ให้นักเรียนรู้สึกมีอิสระในการตั้งคำถามมากขึ้น ตลอดจนกล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น หากนักเรียนแสดงให้เห็นว่าสามารถใช้ทักษะการคิดขั้นสูง มีการสร้างสรรค์การตอบสนองด้วยตนเอง เราควรมีการปรับเปลี่ยนการทำโครงการหรือเครื่องมือประเมินเพื่อให้สอดคล้องกับทักษะที่นักเรียนมีหรือไม่ หรือเราจำเป็นต้องมีการฝึกฝนเพิ่มเติมและมีการชี้แนะว่าทำอย่างไรจึงจะตอบคำถามปลายเปิดเหล่านั้นได้

การปฏิรูปห้องเรียนไปเป็นที่ซึ่งนักเรียนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมและสนใจที่จะถามและตอบเกี่ยวกับแนวความคิดหลักจำเป็นต้องอาศัยระยะเวลาและแรงงาน การกำกับดูแลและการปรับเปลี่ยน แต่ผลที่ได้จากการที่นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการคิดและการเรียนรู้ได้นั้น นับว่าคุ้มค่า

เอกสารอ้างอิง

Walsh, J. A. and Sattes, B. D. (2005). *Quality questioning: Research-based practice to engage every learner*. Thousand Oaks, CA: AEL and Corwin Press.

Classroom Assessment. *Questioning strategies*. Pinellas School District and Florida Center for Instructional Technology.

<http://fcit.usf.edu/assessment/classroom/interacta.html> *ข้อมูลเป็นภาษาอังกฤษ